

Nr 8.

Af grefve **Lewenhaupt**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om ändrade bestämmelser för trafik med automobiler.*

Efter det s. k. automobiler någon tid begagnats, höjdes röster att få en stadga, som å ena sidan för automobilägare och förare bestämde rättigheter och skyldigheter, å den andra bestämde, hvilket skydd den trafikerande allmänheten mot dem hade att påräkna.

Så tillkom Kungl. Maj:ts stadga angående automobiltrafik af 21 september 1906. Hade någon erfarenhet hunnit bli samlad och hade icke denna stadga tillkommit i brådskande, så borde den kunnat bli mera fullständig och bättre uppfyllt sitt ändamål, än nu varit fallet.

Vår landtbefolkning har så mycket obehag och är utsatt för så många faror genom dessa snabbkörande automobiler och deras framfart, att det är nödvändigt, att någon rättelse kan vinnas. Där våra landsvägar kring större städer hafva full bredd af 6 meter, kan det gå för sig att utan risk möta en automobil. Längre bort från städerna, där sommartrafiken på vägarna är mindre, grusfylles vanligen endast vägens körbana på midten, som krymper till 4 meters bredd med sluttning åt hvardera sidan af en meter; här kan det vara ganska stor fara att med hästar på så smalt plan möta en i stark fart varande automobil. Detsamma gäller ännu mera om trafiken på våra bygdevägar, som skulle ha 3.6 meters bredd. Erfarenheten visar emellertid, att där vägen är starkt sluttande åt sidorna, blir körbanan ofta icke 3 meter bred, hvilket gör, att par-åkdon ej utan stor risk kan komma förbi en automobil.

Här vore mötesplatser af mycket stort behof att inrätta ej för långt från den ena till den andra, för så vidt icke den efter häst färdande landtbefolkningen skall genom automobiltrafiken utsättas för stora obehag och faror af allvarlig art alltjämt. Under fullt dagsljus och

sommartiden är faran att möta en automobil på en smal väg icke så stor som under den mörkare årstiden, sedan solen gått ned. Höstetiden äro vägkanterna ofta uppblötta af regn, slippriga och hala. Vintertiden inträffar rätt ofta, att väg och vägkanter äro belagda med isgata; möte eller förbikörning är då på en smal väg omöjligt i vanliga fall eller förenadt med största fara. Under dylika förhållanden borde förbud utfärdas mot att med automobil färdas fram.

Det är vidare en brist i lagstiftningen att icke ålägga automobilförare vid möte med hästar eller häst, som visar rädsla, att handgrip-ligen hjälpa körsvennen till rätta; många olyckor kunde förebyggas, om den åtgärden infördes till den trafikerande allmänhetens bistånd. Ofvan-nämnda stadga tyckes vara mera lämpad för stad än landsbygd: den förutsätter, att endast ett fåtal hästar bära skräck för automobiler. Detta förhållande är fallet i städerna, där äro t. o. m. landthästarne medgörliga, på landsvägarne däremot är förhållandet alldeles motsatt.

Efter den mängd af olyckor, som de senare åren inträffat, dels därigenom att automobiler dödat och lemläst at åkande, gående genom oförsiktig framfart, dels skrämt hästar af samma orsak, samt åstadkommit olyckshändelse och skada på lif, lem och egendom, så må ingen förundra sig öfver att misstämningen mot automobiltraffiken mångenstädes på vår landsbygd finnes och att många anse det vara med verklig lifsfara förenadt att färdas på våra landsvägar, där man kan riskera att möta en automobil, som oförväget föres fram.

Lagstiftningen bör ha till ändamål att befordra trygghet och säkerhet för alla, som färdas till lands som vatten, att befordra trefnad, så att landtbefolkningen känner sig trygg i alla sina göranden och låtanden. Och det begrepp, som mångenstädes genomträngt landtbefolkningen och som tagit sig uttryck i att förstöra automobilen, att automobilen är de rikets privilegium för att kunna färdas öfverdådigt fram, bör genom ändamålsenliga åtgärder borttagas. Ötvifvelaktigt begicks ett förbiseende vid utfärdandet af stadgan 1906, att icke alla automobiler, som afses för personbefordran, ålades ha själfregistrerande hastighetsmätare; ty detta senare skulle förvisso kunna vara en verksam kontroll däröfver att maximihastigheten icke kunde öfverskridas. Detta sker tyvärr utan att kunna beifras.

Med anledning af hvad jag här ofvan framhållit, hemställes,

att kammaren ville besluta att i skrifvelse anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t utreda på hvad sätt dels genom ändrade och skärpta bestämmelser för trafik

med automobiler större säkerhet måtte beredas vägförande, dels genom effektivare poliskontroll öfver den hastighet, hvarmed automobiler framföras å olika platser, årstider och tider på dygnet, kunde förebyggas och minskas de olyckshändelser, som tyvärr alltför ofta nu inträffa.

Stockholm den 20 januari 1910.

Gust. E. Lewenhaupt.
